ПРОЕКТ !

ПРОГРАМА
ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СИЛИСТРА 2026- 2030 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение

II. Цели и задачи на програмата

1. Цели

2. Задачи

3. Очаквани резултати

III. Анализ на състоянието и динамика на популацията на безстопанствените кучета.

IV. Методология и мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета

1. Методология

2. Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета

V. Изисквания за ръководство, координация, контрол и изпълнение на програмата

1. Ръководство

2. Координация

3. Контрол на изпълнение

4. Участници в програмата

5. Общински приют за безстопанствени животни

VI. Нормативна база

VII. Финансиране

VIII. Изисквания за управление и оценка на програмата, докладване и отчетност, осведомяване на обществеността и време за изпълнение

1. Управление и оценка на програмата

2. Докладване и отчетност

3. Уведомяване на обществеността

4. Време за изпълнение

IX. Оценка за успеваемостта на Програмата

X. План за действие към Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра 2026-2030 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Нарастващата популация на безстопанствените кучета на територията на община Силистра продължава да представлява сериозен проблем за обществото, обхващащ многостранни измерения – хуманни, хуманно-медицински, ветеринарномедицински, икономически, социално-битови и екологични.

Съгласно действащата нормативна уредба в страната – Закона за защита на животните (ЗЗЖ), Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД), Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България (НПОПБКТРБ) и Наредба №4 от 1.02.2021 г. за прилагане на НПОПБКТРБ и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност, общините са задължени да разработват и прилагат общински програми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

При разработването на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра за периода 2026-2030 г. са съобразени всички законови изисквания и принципи за хуманно отношение към животните**,** регламентирани в посочените по-горе нормативни актове, както и изискванията, поставени на Република България и останалите страни – членки на Европейския съюз, по отношение на грижата и хуманното отношение към животните.

Популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра е съставена от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места, без надзор. Нарастването ѝ създава редица рискове за безопасността и здравето на хората и за самите животни – предаване на заразни болести; риск от ухапвания и други физически и/или психически травми; агресивно поведение от членове на обществото спрямо животните и доброволците, които ги обгрижват; замърсяване на градската среда и др.

Нарастващата популация на безстопанствените кучета се очертава като един от сериозните проблеми за повечето населени места в страната през последните години. Въпреки усилията на местните власти, все още не може да се намери цялостно и трайно решение.

Прилагането на комплекс от мерки, при обединяване на усилията на общинската власт, ветеринарните специалисти, природозащитните организации и гражданите в

намиране на хуманно и съвременно решение на проблема, е ключово за успеха на Програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА.

1. ЦЕЛИ.

1.1. Стратегическа цел – намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра, чрез прилагане на комплекс от законосъобразни и хумани мерки, включващи: кастрация и връщане по места на безстопанствени кучета, които се обгрижват от граждани и/или организации; разяснителни кампании относно необходимостта от кастрация на домашни кучета; кампании за осиновяване на безстопанствени кучета както и последващо проследяване и контрол върху грижите,които новите собственици полагат за осиновените животни ; контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, контрол върху изоставяне на домашните кучета и тяхното поколение и др.

1.2. Специфични цели:

Специфична цел 1 – кастрация на всички безстопанствени кучета на територията на общината и връщането им по местата, откъдето са взети, ако не им бъде намерен постоянен дом.

Специфична цел 2 – създаване на безопасна среда за хората и за безстопанствените кучета на територията на общината.

Специфична цел 3 – повишаване ефективността на контрола върху изоставянето на домашни кучета и техните поколения.

Специфична цел 4 – контрол върху регистрацията на домашни кучета, съгласно изискванията на Наредбата за придобиване, притежание и стопанисване на кучета и овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра.

Специфична цел 5 – повишаване на културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация.

Специфична цел 6 – провеждане на разяснителни кампании с цел осведомяване на обществото за ползите от кастрацията, както и за необходимостта от хуманно отношение към животните.

Специфична цел 7 – провеждане на разяснителни кампании за осиновяване на безстопанствени кучета.

2. ЗАДАЧИ.

2.1. Овладяване броя на безстопанствените кучета чрез набелязване на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и нарастване на популацията им.

2.2. Контрол върху отглеждането на домашните кучета, чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българска агенция по безопасност на храните, както и стриктно спазване на Наредбата за придобиване, притежание и стопанисване на кучета и овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра.

2.3. Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета, съгласно изискванията на чл. 137 от ЗВМД.

2.4. Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически/ физически лица).

2.5. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета, вкл. и повишаване информираността и социалната ангажираност на младите хора.

2.6. Стимулиране на кастрацията на домашни кучета на територията на общината.

2.7. Кастрация на безстопанствените кучета в общината и връщането им по места.

2.8. Създаване на безопасни условия и хуманна среда на живот на безстопанствените кучета на територията на общината, вкл. чрез поставяне на къщички и заслони, както и на хранилки за кучета на територията на гр. Силистра и другите населени места.

2.9. Насърчаване на доброволческата дейност от страна на частните ветеринарни лекари, които да се включат в масовата кастрация на безстопанствените кучета;

2.10. Създаване на кампании за безплатно кастриране на домашни кучета.

2.11. Насърчаване на доброволческата дейност за ограничаване популацията на безстопанствени кучета, вкл. и сред подрастващото поколение.

2.12. Насърчаване осиновяването на безстопанствени кучета.

2.13. Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ.

Резултатите, които се очаква да бъдат постигнати след прилагане на мерките и дейностите, заложени в програмата, са в следните направления:

3.1. Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината.

3.2. Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите, вкл. и на младите хора и подрастващото поколение, при отглеждане на домашни кучета.

3.3. Повишаване безопасността на градската среда.

3.4. Намаляване на рисковете за безопасността и здравето на хората и на самите животни.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

От ключово значение за успешното изпълнение на Програмата са извършване на качествена и реална първоначална оценка и ефективен последващ мониторинг. Действителната и пълна информация за състоянието и динамиката на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината позволява да бъдат предприети максимално ефективни, ефикасни и гъвкави мерки, като едновременно с това се постигне и оптимизация на изразходваните ресурси.

Основните причини за нарастване на популацията на безстопанствените кучета са следните:

- Изоставяне на домашни кучета от собствениците им.
- Свободно размножаване на домашните кучета и невъзможност и/или нежелание на собствениците да намерят стопани на всяко новородено кученце, респ. изоставянето им.
- Липсата на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета.
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и други обекти от физически и юридически лица, вкл. кучета, взети за „летния сезон“ по селата на територията на общината, и изоставени с идването на есента.

- Липса на адекватно и хуманно отношението към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности го изоставя.
- Невъзможност за провеждане на масова кастрация на безстопанствени кучета, вкл. и чрез доброволческо участие на частни ветеринарни лекари на територията на общината.
- Недостатъчна публичност и кампании за безплатно кастриране на домашни кучета.
- Липсата на финансов ресурс за справяне с проблема, ограничава възможността за прилагане на ефективна система за регулиране популацията на безстопанствените кучета.

В основата на проблема с безстопанствените кучета на територията на община Силистра стои безотговорното поведение на гражданите. Кучетата се появяват „на улицата“ и стават „безстопанствени“, защото биват изоставени от своите стопани. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията за отглеждане тези животни, по отношение на грижите, които следва да полагат за тях и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата. Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда поради липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на човешката безотговорност.

На територията на общината се наблюдава неспазване на разпоредбите на Закона за защита на животните, вкл. и относно забраната за прояви на жестоко отношение спрямо тях. Не се спазват и подзаконовите нормативни актове, в т.ч. Наредбата за придобиване, притежание и стопанисване на кучета и овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра по отношение на чипиране и регистриране на домашните кучета.

Ето защо овладяването на популацията на безстопанствените кучета,следва да се разглежда като резултат от прилагане на цялостен механизъм,който обхваща както мерки спрямо животните на улицата,така и строг контрол върху поведението и задълженията на собствениците на домашни кучета.

В Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета е предвидено преброяването им на територията на всяка община, което преброяване следва да се извършва на всеки две години по методика, като задължително се отчита

приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

IV. МЕТОДОЛОГИЯ И МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

1. МЕТОДОЛОГИЯ.

Прилагането на регламентирания от ЗЗЖ метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта – ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни, е установено като успешна практика. Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. В тази връзка, Програмата предвижда прилагане на кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствени кучета в община Силистра. Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства – предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им; успокоява животното и прави характера му по-социален; предпазва животните от бягство, изгубване и нежелани травми.

Действащата нормативна уредба в Република България е насочена към насърчаване на кастрацията на домашните кучета – съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 2, т. 5 от ЗВМД собствениците са освободени от „такса за притежаване на куче”.

Характерно за кучетата е, че те достигат полова зрялост на ранна възраст, което води до бързо възпроизвеждане и нарастване на популацията им за кратък период от време. Прибирането на безстопанствените кучета в приют е временна мярка, наблюдава се временно освобождаване на терени, които постепенно се населяват и запълват от мигриращи животни. Този метод е неефективен и предизвиква непрекъснат цикличен процес. За разлика от него, прилагането на метода „кастрирай и върни”, при който кучетата се връщат по места, не се наблюдава този ефект, тъй като средата се запълва с вече кастрирани животни и се блокира раждаемостта.

2. МЕРКИ.

2.1. Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета чрез кастрация.

Един от ефективните методи за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, заложен в Закона за защита на животните, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на залавянето им. Целта е да се спре цикличния процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени, няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта.

Националната програма за ограничаване популацията на безстопанствени кучета въвежда масова кастрация, което включва кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в рамките на първите 12 месеца от изпълнението ѝ и поддържане на ниво над 70% за следващите години от нейното изпълнение.

Процесът по залавяне и третиране на безстопанствените кучета преминава през няколко етапа:

- Публикуване на интернет страницата на общината на обявление за заявяване на участие за извършване на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета.
- Изготвен и утвърден годишен график за залавяне на безстопанствени кучета от специални екипи и от доброволци, съгласно изискванията на чл. 42 от Закона за защита на животните.
- Извършване на ветеринарномедицински дейности – за целта екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствените кучета с приемо-предавателен протокол (когато се предоставят от екип по залавяне) или информационен талон за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени кучета (когато се предоставят от доброволец) на амбулаториите. Протоколът/информационния талон се издава в три екземпляра – един за екипа/доброволците, един за амбулаторията и един за съответната община. Управителят на амбулаторията предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето и изпълнява предвидените в Националната програма и в Наредбата за придобиване, притежание и стопанисване на кучета и овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра, действия, включително при неявяване на собственика в 7-дневен

срок от уведомяването (ако кучето е регистрирано), кучето се кастрира, маркира, обезпаразитява, ваксинира срещу бяс и се предоставя на нов собственик или се връща на мястото на залавянето му.

- Вписване на кучетата в регистър и издаване на ветеринарномедицински паспорт – извършва се от управителя на ветеринарномедицинската амбулатория. Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез водене на дневник по образец с данни за всяко куче – възраст, външни белези, пол, килограми, номер на микрочип и паспорт, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане в Интегрираната информационна система на БАБХ и попълнен информационен талон за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствено куче. В началото на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета на общината копия от посочените документи и копия от приемо-предавателните протоколи и информационни талони.
- Преценка за продължителността на следоперативния престой, който не може да бъде по-кратък от 24 (двадесет и четири) часа от операцията – извършва се от ветеринарния лекар след извършване на ветеринарномедицинските дейности. След това безстопанствените кучета се връщат по местата на тяхното залавяне, като същите предварително се съгласуват с кметовете или кметските наместници по населени места. Не се допуска връщането на кучетата в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрали и летища, съгласно чл. 48 от Закона за защита на животните;
- В случаите на чл. 48 от Закона за защита на животните или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти.
- Евтаназия на безстопанствени кучета, настанени във временни приюти, се допуска само при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВМД.
- За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл. 49 и 50 от Закона за защита на животните, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се ежегодно да заверяват паспорта на кучето в общинската администрация за извършените обезпаразитявания и

ваксинации, и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни.

- При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари. В проверките могат да участват и организации за защита на животните,независимо от това дали те са подали сигнала, с цел гарантиране на прозрачност,обективност и защита на обществения интерес,включително и този на животните. При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

Необходимо е да се стимулира и доброволческата дейност сред частните ветеринарни лекари, като те могат да допринесат с доброволен труд за ефективното провеждане на масови кампании за кастрация.

Провеждането на безплатни кампании за кастрация сред домашните кучета също би допринесла за ефективността на мерките по Програмата. Подобни кампании биха били особено полезни в по-малките населени места и в селата на територията на общината.

2.2. Мерки за подпомагане изграждането на регионални приюти за безстопанствени кучета.

Регионални приюти могат да бъдат изграждани и/или стопанисвани от:

- две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно Глава осма от Закона за местното самоуправление и местната администрация;
- юридически лица с нестопанска цел, с предмет на дейност защита на животните;
- съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория.

Изграждането на регионални приюти се подпомага, когато са изпълнени едновременно следните условия:

- на територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или изградените да са с недостатъчен капацитет;
- на територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години.

Регионални приюти могат да бъдат изграждани чрез:

- предоставяне на терени и сгради – държавна и общинска собственост;

- предоставяне на целеви трансфери по бюджетите на общините в рамките на средствата по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерския съвет средносрочна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер;
- изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа;
- включване на мерки за кандидатстване по европейските фондове;
- включване в проекти, финансирани от ЕК и по международни програми и проекти;
- изработване на типов проект за изграждане на регионален приют. Регионалните приюти се изграждат в съответствие с изискванията на глава IV, раздел I на Наредба № 41 от 2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни.

2.3. Мерки за контрол върху развъдниците, търговците на кучета, пазарите за животни, зоомагазините и собствениците на кучета, отглеждани като домашни любимци.

Право да осъществяват развъждане на кучета и търговия с тях имат лицата, чиито обекти са регистрирани по чл. 137 от ЗВМД. Търговия с кучета се осъществява само в развъдници и зоомагазини, регистрирани по реда на чл. 137 от ЗВМД. Контролът върху развъдниците, зоомагазините и пазарите за животни се извършва съгласно чл. 59, ал. 1 от ЗЗЖ и чл. 7, ал. 1 от ЗВМД. За активизиране на обществеността във връзка с овладяване популацията на безстопанствени кучета е необходимо да се организират информационни кампании от общината. Тяхната цел е задълбочено запознаване с проблема, с действащата нормативна уредба, както и насърчаване на гражданската активност.

Действащата в страната нормативна уредба не забранява подаряването на животни, вкл. и от собственици, които не отговарят на изискванията на закона за развъдници, респ. търговци на кучета. Макар да съществува законова забрана за търговия с кучета от нерегистрирани обекти, гражданите масово не само подаряват, но и продават кучета, които развъждат незаконно, без да притежават необходимата за това регистрация. Това води до невъзможност за органите на общинската администрация да проследят кой става собственик на куче, тъй като регистрацията и чипирането му се оставя на волята на новия собственик.

Мерките, които следва да се приложат, са насочени основно към постигане на по-високо ниво на осведоменост на гражданите относно необходимостта и ползите както от кастрация на домашните кучета, така и от регистрацията им по надлежния за това ред.

Подаряването на кучета не следва да се поставя под контрол, доколкото това също спомага дадено животно да не бъде изоставено на улицата. Необходимо е обаче да се предвиди механизъм за контрол и санкциониране на тези граждани, които осъществяват търговия с кучета, без да са регистрирани по реда на чл. 137 от ЗВМД.

Необходимо е да се правят осведомителни кампании с цел да се популяризира сред обществото необходимостта от кастрация на домашните животни както и сериозните последици, до които изоставянето на дадено куче или неговото поколение води – както за обществото, така и за самото животно. Тези кампании следва да се провеждат както от компетентните служители от общината, така и от всеки частен ветеринарен лекар и доброволец и/или доброволческа организация.

Необходимо е и да се засили контролът върху регистрацията на домашните кучета и вписването им в единен регистър. Чрез засилване на контрола в тази област, чрез адекватни мерки и налагане на санкции, могат да се постигнат задоволителни резултати за справяне с проблема с нарастващата популация.

2.4. Мерки за популяризиране на осиновяването на безстопанствени кучета.

За овладяване на нарастващата популация на безстопанствените кучета от особено значение е намирането на постоянен дом. Настаняването на безстопанствените кучета в приют е временна мярка. Създаденият на територията на община Силистра общински приют, както и частните такива, бързо се запълват и за новопоявили се безстопанствени кучета не остават места.

Основният принцип на Програмата е кастриране и връщане по места, но има случаи, в които се налага животното да бъде оставено в общинския приют – поради здравословното му състояние, възрастта или ако има подаден сигнал, че е агресивно. Местата в приютите обаче са ограничени, тъй като за хуманното отношение към животните е необходимо и определено по размер пространство, в което да могат да живеят. Ето защо, от първостепенно значение е намирането на нови собственици за безстопанствените кучета. По този начин се предоставят по-добри условия за живот на осиновеното куче и се създава възможност за приемане в приюта на други безстопанствени кучета.

В последните години в България осиновяването на кучета е все по-често срещано явление, но като цяло повечето граждани все още предпочитат да купуват домашните си любимци и сравнително рядко се сещат за осиновяване. В някои случаи и поради неосведоменост, гражданите се притесняват да осиновят куче от приют, тъй като не са

сигурни, че животното е обезпаразитено и с поставени всички необходими ваксини. Осиновяването спомага и за цялостното намаляване на популацията на безстопанствени животни, тъй като осиновеното животно е вече кастрирано, регистрирано и чипирано. По този начин дори и осиновителят впоследствие да го изостави, лесно може да се установи самоличността му, респ. да му се върне или да се наложат предвидените в закона санкции. Изоставеното осиновено куче е вече кастрирано, поради което няма да доведе до увеличаване на популацията на безстопанствени кучета.

Популяризирането на осиновяването е от съществено значение за успешното прилагане на Програмата. Това може да се случи по следните начини:

- Създаване и поддържане на електронен сайт и/или страница/канал в социалните мрежи на общинския приют, в който да се качва актуална информация за всяко настанено там куче, с приложен снимков материал и призив за осиновяване.
- Изработване на флаери и информационни материали с призив за осиновяване, съдържащи кратка и въздействаща информация за ползите от осиновяването. Информационните материали могат да се раздават както от доброволци на територията на общината, така и от частни ветеринарни лекари и търговци в зоомагазини.
- Провеждане на събития от типа „ден на осиновяването“ – в централните части на населените места в общината като паркове или площади. Предоставя се възможност на гражданите да се запознаят с кучетата от приюта, да ги погалят или разходят наблизо, и при желание да ги осиновят.

Осиновяването на безстопанствени кучета следва да се осъществява по предвидения в закона ред, вкл. чрез подписване на осиновителска декларация.

2.5. Мерки за подобряване общата култура на гражданите и осведомеността им относно хуманното отглеждане на кучета, последиците от изоставянето им и начините, по които могат да бъдат полезни на обществото чрез доброволческата си дейност.

- За да бъде трайно и ефективно ограничена популацията на безстопанствени кучета на територията на община Силистра е необходимо да се провеждат по-чести и по широкомащабни разяснителни кампании относно начина на отглеждане на домашни любимци – кучета и грижите, които следва да се полагат за тях. Необходимо е да се акцентира върху това, че изоставянето на кучета и тяхното поколение е освен противозаконно, и морално укоримо поведение. В този смисъл, на гражданите следва да се разясни, че в случай, че не могат да се грижат повече за своето животно и/или

неговото поколение, и не могат да му намерят друг стопанин, то по-добре е да се свържат със съответните служители от общинския приют или с доброволческа организация, които да укажат съдействие, отколкото животното да се изоставя в населеното място или в други населени места на територията на общината.

- Провеждане на разяснителни кампании, които да информират обществото за работата на общинския приют за безстопанствени кучета и резултатите, които постига. В тези кампании да се акцентира и върху необходимостта от доброволческа дейност в помощ на безстопанствените животни. От особено значение е да се разбере, че, за да бъдат избегнати рисковете, които безстопанствените кучета създават, грижи могат и трябва да бъдат полагани от самите граждани на територията на общината. Те могат да бъдат най-разнообразни, съобразени с индивидуалните възможности и желания на всеки гражданин: да подават сигнали, ако забележат бедстващо куче; да обгрижват безстопанствени кучета чрез хранене, обезпаразитяване и т.н.; ако имат възможност – да осиновят и/или да намерят стопанин на безстопанствено куче; ако имат възможност и желание – да помагат на служителите в общинския приют, с каквото е необходимо (разхождане на кучета; участие в кампании по осиновяване и т.н.).
- Кампаниите следва да бъдат насочвани и към младите хора и подрастващото поколение (над 16 годишна възраст), тъй като за трайното намаляване на популацията на безстопанствени кучета, е необходимо ранно възпитаване на отговорно и хуманно поведение. Подобни кампании могат да бъдат провеждани от служители на общината и/или доброволци и в часовете на класа на учениците в средните училища.

2.6. Мерки за подобряване живота на безстопанствените кучета на територията на общината.

Голяма част от рисковете, свързани с безстопанствените кучета, могат да бъдат избегнати при хуманно обгрижване на кастрираните и върнати по места кучета, както от гражданите така и от община Силистра. Кучета, които биват редовно хранени и обезпаразитявани, представляват по-малък риск за хората, тъй като на първо място не пренасят болести и паразити. Освен това, хранените от хората кучета са по-социализирани, с по-кротко поведение, поради което и рискът от агресия и/или ухапвания е силно понижен.

Мерките, които общината може и трябва да предприеме за подобряване на живота на безстопанствените кучета, които да намалят и рисковете, свързани с тях, се свеждат най-вече до поставянето на къщички за безстопанствени кучета на територията на

населените места и хранилки за последните. Чрез поставянето на такива къщички и хранилки на точно определени места, служителите на общината могат косвено и да предотвратят струпването на много кучета на едно място (формиране на т.нар. „глутници“), включително и около детски градини и ясли.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

1. Ръководство

Съгласно чл. 40, ал. 4 ЗЗЖ, кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и планът по чл. 40, ал. 3 закона.

2. Координация

На местно ниво координацията се осъществява чрез взаимодействие между кмета на общината, Областната дирекция по безопасност на храните, Областната колегия към българския ветеринарен съюз и организации за защита на животните.

3. Контрол по изпълнение на програмата

Контролът по изпълнение на общинската програма и планът по чл. 40 ал. 3 от ЗЗЖ се осъществява от министъра на земеделието и храните чрез Българската агенция по безопасност на храните.

4. Участници в програмата

4.1. Общински съвет:

- Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и план за действие, съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗЗЖ, както и бюджет за изпълнението им. В заседанията на постоянните комисии към Общински съвет – Силистра, по въпроси касаещи Програмата, могат да се включат представители на ОДБХ и НПО.
- Актуализира приетата Програма и съответния бюджет за изпълнението при необходимост.

4.2. Кмет на община

- Кметът на община Силистра ежегодно до първи март внася отчет за изпълнението на програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

- Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с други приюти, стационарни и подвижни амбулатории.

4.3. Общинска администрация:

- Организира и координира изпълнението на заложените мерки по Програмата, съгласно утвърдения бюджет от Общинския съвет.
- Изготвя и разпространява материалите по Програмата.
- Осигурява медийно отразяване на дейностите по Програмата.
- Създава и поддържа регистър по чл. 54 от ЗЗЖ.
- Осигурява мобилна амбулатория за обработване на кучетата, отглеждани на открито.
- Обработва сигнали и жалби на граждани и организации. При подаване на сигнал се записват имената на гражданина или организацията и телефон за обратна връзка, посочва се мястото на инцидента и описание на кучето/тата.

4.4. Ветеринарни власти, вкл. Българска агенция по безопасност на храните и нейната регионална структура – Областна дирекция по безопасност на храните Силистра:

- Упражняват системен контрол по отношение на хуманното отношение към животните.
- Упражняват системен контрол върху дейностите по Програмата и стационарната амбулатория чрез провеждане на проверки.
- Упражняват системен контрол върху ветеринарномедицинския надзор на обработените кучета, чрез провеждане на проверки.

4.5. Неправителствени организации за защита на животните

- Съдействат при решаване на проблеми в сферата на защита на животните и хуманно отношение към животните, като посочват свои представители за координирани на работата между общината, неправителствените организации за защита на животните и гражданите.
- Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.
- Съдействат в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
- Осигуряват по възможност финансова помощ.
- Организират и провеждат осиновителни кампании.

– Организират мероприятия по популяризиране на Програмата и поощряване на идеята за защита на животните и природата.

4.6. Общински приют за безстопанствени животни

– Осъществява залавяне и кастрация на безстопанствени кучета, след което ги връща по места.
– Прибира в приюта кучета, за които има подаден сигнал за агресивност.
– Провежда осиновителни кампании.

VI. НОРМАТИВНА БАЗА

1. Становище на Световната здравна организация.

2. Европейската конвенция за защита на животните.

3. Закон за ветеринарномедицинската дейност.

4. Закон за защита на животните.

5. Наредби, издадени от Министерството на земеделието и храните.

6. Наредба за определянето и администрирането на местните данъци и такси на територията на община Силистра.

VII. ФИНАНСИРАНЕ

1. Бюджета на Общината.

2. Събраните средства от “такса за притежаване на куче”.

3. Дарения от граждани, юридически лица и неправителствени организации.

4. Международни програми и проекти.

5. Други източници на финансиране.

VIII. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, ОСВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ.

1. УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА.

Изпълнението на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра се управлява от кмета на общината или от упълномощено от него лице.

Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на прилагане на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигане на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата. Управлението на Програмата включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участие и на доброволчески организации за защита на животните, като се спазва принципът за партньорство, публичност и прозрачност. Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

2. ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ.

Кметът на общината, ежегодно до първи март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез съответната Областна дирекция по безопасност на храните.

Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните ежегодно до първи април внася отчет за изпълнение на общинските програми до Министъра на земеделието, храните и горите.

Министърът на земеделието и храните ежегодно до тридесети април внася за приемане от Министерския съвет отчет за изпълнението на Националната програма.

3. ОСВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА.

Приетата общинска програма по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните се публикува на интернет страница на община Силистра в срок от 14 дни от нейното приемане. При всяко изменение и допълнение, информацията следва да се актуализира.

4. ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ.

Програмата влиза в сила след приемането ѝ от Общински съвет – Силистра и обявяването ѝ на официалния сайт на Общината. Срокът за изпълнение на тази програма е 2026-2030 година.

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТТА НА ПРОГРАМАТА

Очакваните резултати от изпълнение на програмата по въведени критерии са, както следва:

1. Качествени промени:

- постепенно намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра;
- овладяване на притока на изоставени домашни кучета, следствие от извършената регистрация на домашните кучета и стимулиране на кастрацията им чрез освобождаване от такса за притежаване на куче;
- мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета;
- намаляване на социалното напрежение и повишаване безопасността на гражданите;
- утвърждаване на европейските критерии за хуманно отношение и третиране на животните.

2. Количествени подобрения:

- увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета;
- увеличаване на броя на кастрираните домашни кучета;
- повишаване на приходите от таксата по чл. 175 от ЗВМД и Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услугите в Община Силистра;
- повече на брой и по вид на проведени информационни кампании по изпълнение на програмата.

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие по изпълнение на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра 2026-2030 е неразделна част от Програмата (Приложение №1).

Настоящата програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Силистра за 2026-2030 г. е изготвена съгласно чл. 40, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от ЗЗЖ, приета е с Решение №……, взето с Протокол №……. на Общинския съвет Силистра и влиза в сила, след приемането ѝ от Общински съвет Силистра.